Bijlage
Reactie reflectiegroep beleid duurzame energie opwek – Overzicht van individuele opmerkingen

Datum
28 maart 2023

Deze bijlage bij de reactie van de reflectiegroep bevat de individuele opmerkingen in de discussie op de afsluitende avond 28 maart 2023. Alle inbreng is integraal overgenomen van de Post-its die de deelnemers per gespreksonderwerp op de betreffende posters hebben geplakt.

Het memo met de reactie van de reflectiegroep en deze daarbij behorende bijlage zullen deel uitmaken van de rapportage over het participatieproces, dat is georganiseerd rondom het opstellen van het beleidskader duurzame energie opwek. In die rapportage zijn ook de verslagen terug te vinden van alle eerdere bijeenkomsten van de reflectiegroep. Hiermee is geborgd dat niets van de inbreng die de deelnemers tijdens het participatieproces hebben gedaan verloren kan gaan.

Onderstaande overzicht volgt de volgorde van de onderwerpen in het beleidskader.

De reflectie op hoofdlijnen

- Belangrijk is om de nieuwe ontwikkelingen te volgen en daarop ook te anticiperen.
- “Geheel mee eens.”
- “Akkoord, geen bevestiging.”
- Flexibel zijn is prioriteit. Het contact met de burgers houden blijft belangrijk.
- Uitgangspunt: Hoe kunnen mensen uit de omgeving grip krijgen en houden op (de door) hun gewenste omgevingsontwikkelingen inzake energietransitie?

Landschap is leidend

- Grote depots zouden geactiveerd moeten worden om op hun daken zonnepanelen te plaatsen.
- Landbouwgrond behouden voor agrarische activiteiten.
- Kijken voor stoppers en/ of jeugd die daar wil wonen, hier rekening mee houden in gebiedsbepaling (met name agrarische gebiedsbepaling).
- “Als we maar stappen vooruitzetten.”
- De tekst over ‘lagere tredes’ zijn zwak. Dit biedt geen garantie, die hier ook daadwerkelijk in wordt gehandeld. “serieus bekijken”, “het maximale eruit halen” en “mogelijkheden voor”, zijn niet bindend. Enerzijds dus onvoldoende geborgd om ook deze mogelijkheden uit te voeren en anderzijds is dit beslist nodig voor het draagvlak van ‘hogere tredes”, zoals hieronder het multifunctioneel grondgebruik niet als wens maar als eis is beschreven.
- Er wordt op dit moment snel afgeweken van de zonneladder. Participatie over de locatie moet ook plaatsvinden bij de eerste zeven initiatieven!
- Ze actief in op restgronden dan wordt besteed.
- Energielandschap is vorm van verstedelijking.

- Restgronden: wat, hoeveel, waar, etc.? Let op dat er niet op elke hoek of kant zonnepanelen komen liggen
- A priori: realisering op landbouwgrond vermijden.
- Is de opdracht überhaupt haalbaar voor de zonneladder?
- Energie op/in landschap is vorm van verstedelijking. Hoe bepaald landschap beschermen? Hoe landschap naar ontwikkeltoekomst met energieopwekking?

Multifunctioneel ruimtegebruik/ meerwaarde

- De gemeente moet zelf meer een voorbeeldfunctie op zich nemen voor meer draagvlak te creëren bij de burger.
- Versterking biodiversiteit en omgeving is ook belangrijke meerwaarde.
- Hoe ziet de meerwaarde eruit voor de directe omwonenden?
- “Mee eens.”
- “Mee eens (maar niet mooier maken dan het is, zoals die schaapjes onder zonnepanelen die je op foto’s ziet ter promotie.”
- Flexibiliteit in innovatie behouden.
- Financiële haalbaarheid komt ter discussie.

Participatie is vereist

- De gemeente dient ook initiatief te nemen in het proces (als projectleider, maar dan niet m.b.t. de inhoud).
- Prioriteit 1 is de zorg voor mensen die zonneparken en windmolens in hun ‘achtertuin’ krijgen. Dit is niet alleen zorg van de investeerder, maar voor zorg van de gemeente voor haar burgers.
- Ruim 50% van de financiële participatie is vereist.
- Beleidsparticipatie en financiële participatie in stappen zichtbaar maken met regels, Rondvoorwaarden en financiële visie (investering platform, gebiedsfocus en lokale coöperatie).
- Gemeente kan/ dient initiatiefnemer (te) zijn als eigenaar van die gronden (rest-) in eigendom.
- Duidelijke rol dient ook initiatief nemende rol te zijn, initiatief als bedoeld in het proces. Initiatief nemer komt met plan, gemeente neem initiatief in het vervolg proces,

Ontwikkeltempo

- Ontwikkeltempo moet ondergeschikt zijn aan zorg voor omwonenden en vooral met oog voor de natuurgebieden en buitengebieden.
- Voor de toekomst moet zeker verder gekeken worden dan 2035. Dit houdt in dat we zeer zuinig op het buitengebied moeten zijn.
- Het halen van de klimaatdoelstellingen is de basis.
- Draagvlak is belangrijk.
- Het moet sneller om doelstelling te halen.
- Hierin is het draagvlak belangrijk:
    - Zon op/in gebouwde omgeving absolute prioriteit uitdragen. Zichtbaar maken.
    - Maximaal benutten wat constructie aan kan
    - Versterken constructie

    - Wetgeving
- Lineair proces heb ik op zich ook geen moeite mee, ik snap de argumenten. Hiermee aanvult, dat ook de 'lagere tredes', zie hierboven, parallel hierin mee lopen.
- Als het proces 5 a 6 jaar duurt, dan lijkt het me zeer zinvol om ook dit aan te pakken en te streven naar een doorlooptijd van max. 3 jaar. Het nemen van initiatieven in de proces vorming kan hier aan bijdragen.
- Waarom halen veel initiatieven de eindstreep niet? Dat is dan tevens een punt van aandacht om ervoor te zorgen dat meer initiatieven wel de eindstreep halen.

Werken met tranches

- Urgentie en draagvlak is de uitdaging.
- De insteek van 50/50 in tranches en flexibel is een goed startpunt, maar moet niet "in beton gegoten" zijn. Als de ene helft niet gehaald wordt en er is meer behoefte aan de andere helft, dan moet dat mogelijk zijn, uiteraard met kaders van de timing.
- De haalbaarheid van het investeringsplatform mag niet stranden op investeringsmogelijkheden. Gemeente dient dit zelf verder te ontplooien door enerzijds mogelijk zelf mede-investeerder te zijn, of anders benoemd: geld beschikbaar stellen, voor latere terugbetaling of hoe je het ook noemt, zonder hier zelf winstbelang bij te hebben (mag ook op langere termijn geen geld kosten). Anderzijds grote(re) locale bedrijven deze lening te laten verzorgen.
- Dit soort initiatieven 'moeten' locaal blijven en locaal gedragen kunnen worden door kleinere bedrijven en bedrijfsvormen met geld van bedrijven die dit kunnen dragen. Dit biedt een enorm sociaal cohesie en draagkracht in de locale samenwerking.
- Zorg voor omwonenden die vaak in de minderheid zullen zijn.
- Investeringsplatform geeft meerwaarde: inhoud, planning, uitvoering initiatieven.

Periodieke herijking energiemix

- Lokale opslag/ gebruikersopslag moeten op elkaar worden afgestemd.
- Niet alleen oog voor zon en wind, maar verwelkom ook nieuwe ontwikkelingen.
- Herijking moet ook mogelijk zijn binnen de 2 jaar, indien hier noodzaak voor is.
- Zinvol!
- Periodieke herijking is zeker nodig, maar als eerder blijkt dat na een half jaar wijzigingen nodig zijn, dan moet je niet nog 1,5 jaar wachten op een (deel) aanpassing van het beleidskader. Dit kan dus enerzijds zijn door de snelle innovatieve ontwikkelingen, maar anderzijds ook bij constatering van een verkeerde keuze in het beleidskader.

PlanMER windenergie

- "Volstrekt mee eens."
- "Mee eens."
- "Wel door geen nieuwe technieken en alternatieven."
- Wat heeft RES hierover besloten?
- Mogelijk kan kleinschalige windenergie wel toegepast worden. Ik bedoel dan een windturbine bij een boerderij / bedrijf, voor opwekken van deels de eigen behoefte

en ook deels t.b.v. terug levering aan het net. Windturbines die wel onder de radar stralen blijven
- Blijf af van het Wijboschbroek ook al kan er in de toekomst misschien wel iets met wind. De natte parel is kostbaar.
- Wijboschbroek uitsluiten voor windenergie.
- Openblijven staan voor wind – nieuwe info kan huidige standpunt veranderen.

Beslispunten gemeenteraad
- Werk aan de mogelijkheid om energie en warmte zelfstandig op te wekken/ opslaan van 1 bedrijventerrein naar elkaar of elders.
- Welk beeld van het landschap zien we voor ons bij gebruik restgronden? Let op versnippering!
- Schikt de gemeenteraad over een voldoende kennisniveau om tot een juiste besluitvorming te komen?
- B&W en Raad leg vaker je oor te luister bij uw burgers! Met name uw burgers in het buitengebied.
- Eens: het investeringsplatform is nuttig.
- Kostenaspect versus renderen van een project moet niet beslissend zijn om wel of niet door te kunnen gaan.
- Zon op reststroken etc. zou meer dwingend / voorschrijvend opgenomen moeten zijn, zie eerdere alinea's. Kosten aspect / renderen van een project moet hierin niet de beslissende factor zijn. Bv kosten die extra zijn tov een ander/standaard project van gelijke omvang zouden in de vorm van een subsidie of tegemoet koming door de overheid gedragen moeten worden, teneinde het einddoel in 2030 en 2050 te behalen of beter te kunnen benaderen.
- Het investeringsplatform / locaal investering moet een grotere meerwaarde krijgen en mogelijke meerkosten (tov externe investeerders) moeten op andere manier geborgd kunnen worden.
- Wat ik mis in bovenstaande is: mogelijkheden voor opslag van energie, zodat transport kan worden voorkomen, als (tussen) oplossing voor de congestie.
- Wat ik ook mis is het belang van de participatie van de omwonenden en compensatie van stakeholders in het algemeen, het sociale deel of maatschappelijk toegevoegde waarde.

4 Nawoord
- Aanvullend: Nimmer mag vergeten worden om aandacht te geven aan het draagvlak. Blijf publiceren over succes in de 'lagere tredes' van de zonneladder.
- En blijf actief in het oppakken van nieuwe ontwikkelingen, zoals de mono-vergisting, enerzijds als oplossing, maar anderzijds zeker m.b.t. het draagvlak voor de 'hogere tredes' van de zonneladder.